

Malthe-Sorensen-utvalget

Deres referanse

Vår referanse
25/04934-1

Dato
09.09.2025

Skriftlig innspill til Malthe-Sørenssen-utvalget

Om Datatilsynet

Vi er et uavhengig forvaltningsorgan under Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet. Vår hovedoppgave er å bidra til at personvernregelverket etterleves, og at alle skal ha beskyttelse i tråd med personvernregelverket.

Innspill til utvalgets arbeid

KI-baserte løsninger kan være komplekse, lite transparente og resultatene kan være vanskelige å etterprøve. Dette kan utfordre personvernrettigheter, og det må stilles krav til både institusjoner og studenter om hvordan de behandler personopplysninger som samles inn og brukes i KI-løsninger.

Datatilsynet ønsker å gi innspill med noen betraktninger som vi mener er viktige for utvalgets arbeid.

1. Personvernkommisjonens anbefalinger må følges opp

Datatilsynet oppfordrer til at utvalget ser arbeidet sitt i lys av Personvernkommisjonens ([NOU 2022: 11](#)) anbefaling om å ha en nasjonal personvernpolitikk. De skrev:

«Personvernpolitikken må også inneholde tiltak som sørger for at innbyggerne får grunnleggende opplæring i personvern. Personvernkommisjonen anbefaler derfor at personvern blir en del av grunnskoleutdanningen, og at undervisning i personvern styrkes på alle nivå, inkludert høyere utdanning.» (side 12)

For høyere utdanning innebærer dette at det gis opplæring i alle studieretninger der behandling av personopplysninger er relevant om hvilke personvernproblemstillinger som oppstår ved utvikling og bruk av kunstig intelligens. Opplæringen bør tilpasses det enkelte

fagområdet og bidra til at studentene lærer å bruke KI-løsninger på en etisk og ansvarlig måte, og at de kjenner til regelverkskravene som gjelder ved behandling av personopplysninger.

2. Institusjoner for høyere utdanning må prioritere arbeidet med god informasjonsforvaltning

KI i høyere utdanning handler ikke bare om studentenes bruk, men også om hvordan institusjonene selv tar i bruk teknologien – for eksempel ved administrativ drift, opptak og evaluering av studentenes arbeid.

Før institusjoner bruker KI på interne data, er det en forutsetning at de har en god forvaltning av personopplysninger. I [Datatilsynets regulatoriske sandkasse](#) samarbeidet vi med NTNU om vurderinger knyttet til deres arbeid med å innføre Microsofts KI-assistent «Copilot» ([se sluttrapport her](#)). Ett funn var at utfordringer og svakheter i «den digitale grunnmuren» – som dårlig tilgangsstyring og kontroll over personopplysninger – ville bli synlige og kraftig forsterket av Copilot. NTNU måtte derfor først ha god orden i sin interne informasjonsforvaltning før de tok teknologien i bruk. Å få på plass en slik informasjonsforvaltning vil kreve innsats og ressurser, men er et kritisk og nødvendig steg når ny teknologi skal innføres i høyere utdanning.

Behandlingsansvarlige, i dette tilfellet institusjoner som universiteter og høyskoler, må også sikre at behandlingen av personopplysninger i KI-løsninger skjer i samsvar med personvernregelverket. Dette inkluderer for eksempel å sikre at all behandling av personopplysninger har rettslig grunnlag og at behandlingen bare skjer for formål som har grunnlag i regelverkene som institusjonene er underlagt.

Digitale læringsverktøy leveres ofte av private aktører, og mange slike leverandører har forretningsmodeller basert på innsamling, bruk og deling av personopplysninger. Dette kan skape utfordringer ved at både studenter og ansatte ikke har kontroll over hvordan deres personopplysninger brukes, som igjen forutsetter strenge krav til institusjonenes vurderinger før slike verktøy tas i bruk.

3. Utvalget bør utforske mulighetene for nasjonale føringer

Mange virksomheter gjør i dag interne vurderinger av KI-bruk i egen virksomhet, uten å koordinere med andre aktører som arbeider i samme felt eller sektor. For offentlige aktører, slik som universiteter og høyskoler, kan dette potensielt føre til store forskjeller mellom hvilke løsninger som tas i bruk ved forskjellige institusjoner, og hvordan de brukes.

Vi anbefaler at utvalget ser på mulighetsrommet for nasjonale føringer, retningslinjer og andre verktøy for å hjelpe sektoren med å ta i bruk KI på en ansvarlig og effektiv måte. Det kunne for eksempel inkludere å samkjøre personvernkonsekvensvurderinger av nye digitale løsninger som tas i bruk på tvers av institusjoner innenfor høyere utdanning.

Med vennlig hilsen

Magnus Mühlbradt
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer